

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Ne frankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstopenjske pete vrste po 14 vin, za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin, in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Št. 4.

V Gorici, v soboto dne 14. januarja 1911.

Leto XIII.

Kakor pri nas.

„Slovenec“ z dne 5. t. m. je prinesel članek z naslovom „Kvaražugonom!“, ki kaže, da so liberalci povsod jednaki, na Kranjskem taki, kakor pri nas. —

Potrebno je, da najprej pojasnimo, kaj pomeni ta izraz „Kvaražugoni“. To besedo je skoval mojster Koseski za Homerjev izraz „mantis kakón“, kar pomeni prav za prav „zli prorok“.

V tem članku se opisujejo politični liberalni glumači na Kranjskem. Slika je originalna, in kdor članek pazljivo prečita in pozna naše razmere, mora priznati, da je to prava fotografija naših liberalnih glumačev. Zato pa mislimo, da ustrezemo našim čitateljem, ako jim podamo to sliko, spremenivši politične liberalne matadorje kranjske z goriškimi.

Članek se glasi:

„Po Gorici hodijo ljudje prihuljeni, povešene glave, klobuk na čelu, temnih oči, tiho preklinjave. Vsak teden se sestanejo k sedmini. Z debelimi črkami takrat naznanijo svoj shod. Ko se jih zbere za tucat, se začne njih mrtvaška liturgija. Eden vstane in začne prorokovati o splošnem klerikalnem polomu, o robu propada, o odrtem mehu, o pijavkah in krvosesi, o egiptovski lakoti in sedmih suhih kravah itd. Pijača kaplja poslušalcem z visečih brk, ko z grozo poslušajo krvave bajke.

Kaj pa liberalci delajo? Samo kolnejo in nesreče prorokujejo. Ali se je od njih že kaj pametnega slišalo.

Liberalci in njihovi podrepaniki hodijo po gostilnah in zabavljajo in prorokujejo Goričanom črne reči. Kvaražugoni imajo svoje stalne melodije kakor stare babe v Črni gori, ki hodijo h pogrebom jokat.

Dika kvaražugonov, nekaj gvardjan te sekte, je A. Gabršček, kateremu se pridružuje tržaški odvetnik Gregorin. Njegov jok je najginjlivejši, kadar joka nad razvalinami goriške dežele. On

plava v deficitih. Njegovo dušo žeja po primanjkljajih. Vsak teden par sto tisoč pridene, njegova domišljija se razkošno valja v deželnih bankerotih. Proračune in obračune meša kakor godljo in reže iz mesa goriške dežele krvave klobase pri kvaražugonskih pojedinah.

Pravi kvaražugon se sploh ne da zbegati. Milijon več ali manj je kvaražugonu pomada. Melodija je glavna reč, tekst izpreminja po šefanih. Stare babe tudi ne preiščujejo teksta, ker so zaljubljene le v melodijo in lepoto kvaražugonskih arhimandritov.

A. Gabršček prorokuje: Bumf! Štiri milijone primanjkljaja! Dežela na kantu, vsem Goričanom koža odrta!

Stare babe zajokajo, z muštac kaplja pijača. Sladko čustvo obupa objame kvaražugone.

A. Gabršček se pa na tihem smeje. On ve, da je humbug vse kvaražugonstvo.

On ve, da sedanji deželni odbor je privarčeval do leta 1909 nad pol milijona kron. On ve, da je deželni odbor dovolil v zimskem zasedanju leta 1910 okoli 1.800.000 K podpor, ki se redno nakazujejo strankam, ker so za to pogoji dani, a vključ temu ni vzel deželni odbor dosedaj niti krajcarja na posodo. Zastonj so se liberalci veselili, da bo vse vrag vzel. Zdaj pa prorokujejo polom za bodoče leto. Stare babe se lahko z njimi jokajo.

A mi moramo kvaražugonom poklicati nekaj družega pred oči. Dovolj imajo vzroka, da jokajo, a jokajo naj nad seboj in nad svojimi otroci! Ali se je že kdaj zgodilo, da bi bila kaka politična stranka tako malomarno gledala velik gospodarski polom, ki se vrši v njeni sredi, ne da bi storila, kar je v njeni moči, da reši one, ki so po nedolžnem zabredli v nesrečo? Polom pri „Mizarski zadrugi“, polom pri „Jelenu“, polom pri „Siidbahn-u“ in še nekaj pretečih polomov, ki si bodo sledili z elementarno silo, ali to nič skrbi ne dela kvaražugonom? Gospodje, vi imate ve-

liko dela sami s seboj, toliko, da vam za politiko ne preostaja prav nič časa več!

So pač „klerikalci“ vendarle drugačni ljudje.“

Zdaj pa naj kdo reče, da ni vreden pisec povsem mero po telesu goriških liberalcev.

Otvoritvena slavnost nadaljev. obrtne šole za zidarje v Gabrovici.

(S Krasa).

V sredo dne 13. t. m. bil je za našo vas praznik, ki bo ostal vsem vaščanom nedvomno v trajnem spominu. Otvorila se je namreč med pokanjem topičev obrtno nadaljevalna šola za zidarje. Nova šolska zgradba je bila okrašena s slovenskimi trobojnicami in ob določeni uri zbral se je pred njo g. župan Ostrouška, več starešinov, gosp. učitelj Medič in skoro cela vas ter so se, pričakujoč povabljenih udeležencev šolskega odbora, med seboj pogovarjali, kako so vendar po tolikem trudu prišli do toli zaželjene šole.

Po prihodu gospodov in sicer c. kr. nam. svetnika Rebeka in okr. šolskega nadzornika Kanteta, ter gospodov dež. poslanca sodnega svetnika dr. Štepančiča, kot odposlanca dež. odbora, in g. Sturniga, kot odposlanca trgovske in obrtne zbornice, blagoslovil je najprej preč. g. domači župnik Vuga šolsko poslopje.

Končavši cerkveni obred, nagovoril je preč. g. župnik Vuga navzoče ter jim iz cerkvenega stališča obširno pojasnjeval pomen nove šole. Povdarjal je posebno, naj bi se ne skrbelo samo za izobrazbo uma, marveč naj bi se uplivalo tudi na ublaženje srca.

Nato je govoril kratko a jedrnato g. deželni poslanec dr. Štepančič

Omenil je uvodoma, da je preteklo še le mesec dni, odkar se je otvorila splošna obrtno-nadaljevalna šola v Sežani in zopet smo se zbrali, da slovesno otvorimo strokovno obrtno-nadaljevalno šolo za zidarje v Gabrovici.

Vsem nam je znano — rekel je — da je bil naš Kras, kar se dobrih obrtnikov tiče, do sedaj zelo zanemarjen. Sem pa tje se je vže ugnjezdil tujinec, ki bi bil utegnil sčasom popolnoma spodriniti našega domačega, vsled pomanjkanja potrebnega poduka, v svoji stroki ne dovolj napredujočega obrtnika.

Da bi se temu velikemu nedostatku opomoglo, ustanavljajo se obrtno-nadaljevalne šole. — Konstatuje, da so ravno v sedanjem času vsi merodajni činitelji osnutbi teh šol jako naklonjeni ter obžaluje, da so se kraške občine do sedaj te dobrote v tako majem številu udeležile. — Pojasni nalogo nadaljevalnih šol ter pozdravlja z ozirom na veliko važnost istih, z odkritosrčnim veseljem, kot odposlanec deželnega odbora, otvoritev obrtno-nadaljevalne šole v Gabrovici; ne more zamolčati, da je to veselje tem večje, ker izvira iz za blagor Krasa utripljajočega srca, rojaka domačina, ki ve kako potrebne so takšne šole posebno za Kras in ki zaraditega želi, da bi čim prej tudi druge kraške občine, kjer so dani zakoniti predpogoji posnemajoč Sežano odn. Gabrovico, prosile za ustanovitev podobnih šol.

Omenivši na to vse činitelje, ki so bodisi z denarnimi prispevki ali pa drugače omogočili osnutje in vzdrževanje otvorenih šol, se jim srčno zahvaljuje in med njimi posebno domačemu županstvu odn. starešinstvu, ki je dovolilo, ne le svojim skromnim razmeram odgovorjajoči letni prispevek, nego je dalo na razpolago tudi učilnice z vsem potrebnim.

Nove knjige družbe sv. Mohorja za l. 1910.

1. Engelbert Gangl: Trije rodovi. Ta povest, ki jo je izdala družba sv. Mohorja, se sicer čita dovolj gladko, a je vendar čuda prazna. Dogodek se vleče za dogodkom kakor morska kača, stran se vrsti za stranjo, a tiste notranje umetniške zveze pogrešamo, ki mora biti podlaga vsakemu umotvoru. Da so ti ljudje, ki tu nastopajo, sorodniki, potomci enega pradedca, to še ni dovolj za umetnost, to je le zunanji lep, ki drži vso povest skupaj. Sicer je težko reči, da je to ena povest; v resnici so tri, a trilogija po umetniških zakonih to delo tudi ni. Zveza med temi ljudmi je kakor že rečeno krvna in nekoliko tudi lokalna. Večina jih živi v Zavinkovcih ali blizu tam in tudi zadnji t. j. Egidij, ki pride kot nekaj blagovestnik nazaj v svojo rojstno vasio. Kako vse drugače je to napisano in motivirano v povesti: „Dolina krvi“, je omenil že „Dom in Svet“. — Kot geslo povesti stoji citat iz sv. pisma: „Pokorim hudobijo očetov nad sinovi do tretjega in četrtega rodu“. (II. Mojz. 20. 5.) Sicer jako lepa misel, a bilo bi jo treba tudi umetniško izvesti.

Takih dogodkov je med ljudstvom sto in sto in pregovor: „Ti očeta do praga, sin tebe čez prag“ ni nastal zastonj in brez podlage, ampak le po dolgem opazovanju, kako se krivice starišev množujejo nad otroci še v poznih rodovih. To etično misel bi bilo treba tudi primerno odeti; ne v prekratko, a tudi ne v predolgo suknjo, zakaj dandanes ljudstvo tudi čita že bolj s kritičnim očesom. Ne le toliko in toliko strani, ampak tudi vsebina in način obdelave je merodajen. Sicer pravi pisatelj sam, da so to le „dogodki iz nekdanih dni“, a dandanes nam ne zadostuje več kaka kronika iz prejšnjih dob, ampak hočemo povest, ki je dovršena in zaokrožena po obliki in še bolj po vsebini. Nekatera mesta so sicer lepa, n. pr. zadnja poglavja; nov v kmetskih povestih je oficir, ki dela dolge vose kot aristokrat. Norec Pavel bi tudi ne bil slab, a tista njegova pesem o „nesrečnem popotniku“ se že strahovito ponavlja. Moje mnenje bi bilo: boljše malo krajša povest, a zato bolj enotna. Če pomislimo, da je Egidij t. j. zadnji tega rodu in te povesti pra-praunuk starega Zavinkovca, je to vendar malo preveč razblinjeno.

2. Slov. večernice št. 64. Tu me najbolj zanima Mlakarjev „Trebušnik na slovanskem jugu“. Mla-

kar je dober pripovedovalec in vsakdo ga bo čital z zanimanjem. Sicer se mu vsak dovtip tudi ne posreči, a dosti je vendar dobrih. Spremlja ga po Dalmaciji, Črni gori in Bosni zvesti njegov tovariš Trebušnik, po katerem se tudi imenuje cela povest. Z njima sta Gropa in pa klepetava Ivanka. Marsikako šalo napravijo na tem potu, marsikaj lepega vidijo. Želel bi si pri tem, da bi bile zgodovinske opazke, ki so tupatam vpletene, bolj resnične in manj šaljive. Saj se ravno pri taki priliki ta ali oni lahko kaj pouči. Nekateri, o bolj znanih krajih, sicer ne motijo, n. pr. Banjaluka iz bagno-Luka, t. j. kopališče sv. Luka. Gropa se je posebno zanimal za družabno stališče činogorske žene in hotel takov „regiment“ vpeljati tudi doma, kar pa se mu pri Špelici ni posrečilo, kakor govoré viri. V Bosni se je razgrela tudi Trebušniku kri in pripovedoval je, kako je nosil 78. „kanon“ mesto puške in streljal je kot cela baterija. Spis ni brez zanimivosti in dobro bi bilo, da bi dobili popise tudi drugih dežel v nekoliko domači, četudi humoristični obliki, samo ne predalet v tem oziru — ne quid nimis.

3. Dr. Gruden: Zgodovina slovenskega naroda I. zv. (Izdala družba sv. Mohorja) Vsi drugi narodi imajo že davno pisane svoje zgodovine,

pri nas smo čakali prav do 12. ure. No, zato smo pa dobili letos kar dve deli te vrste. Dr. Pirko je napisal I. 1910 zgodovino našega naroda in enako dr. Gruden. Izšel je žalibog še-le prvi zvezek in v oznanilu za prihodnje leto drugi tudi še ni naznanjen. Upamo pa, da bo družba sv. M. pač uvidela veliko potrebo te knjige in bo storila vse mogoče, da nam to delo pride čim prej v roke. Zgodovina našega naroda nam je nujno potrebna, kajti narod se mora poznati samega sebe, da bo lahko sodil o drugih. Dr. Gruden za „družbo“ ni napisal zgodovine v navadnem, pragmatičnem smislu, ampak bolj zgodovinske slike. Jaz za svojo osebo sem tudi zato. Začetki naše zgodovine, srednji vek in večni viteški prepri so tako zamotani, da bi ljudstvo nič ne imelo od vsega tega. Vem še kako mučno mi je bilo svoj čas obdržati v glavi cele vrste letnic, vrste nemških cesarjev itd. Čemu to? Dr. Gruden nam je opisal našo domovino pred prihodom Slovencev, za časa Rimljanov, za časa ljudskih preseljevanj itd. (I. del gre približno do 12. stol.). Opisal nam je potem delovanje sv. Cirila in Metoda, pritisk nemških vladarjev, krščanstvo, gradove, mesta in samostane. To bo naše ljudstvo gotovo bolj zanimalo kot pa strogo znanstveno zgodovinsko popisovanje. Za izobražence

Konečno obrnjen proti obrtnim učencem polaga jim na srce, naj bodo pridni in poslušni, naj pomislijo, da danes vse napreduje in da brez poduka ni napredka. Učili se bodo samo to, kar jim bo pozneje koristilo pri izvrševanju njihovega obrta in kar jim bo povečalo pridobitno moč v sedanjih za življenjski obstanek tako težkih časih.

V nadi, da se bodo mnogo naučili, jih prisrčno pozdravlja; novo otvorjeni šoli pa kliče naj živi in se razcvita ter naj oživlja zidar-ski obrt na našem Krašu.

Navzoče občinstvo je vidno iz srca govornice lepe besede svojega poslanca navdušeno pozdravilo z večkratnimi živio klici.

Na to sta govorila še g. okr. glavar c. kr. nam. svetnik Rebec in g. voditelj Šole Medič. Prvi je v zbranih besedah pojasnjeval navzočim važnost dneva, ter pomen otvorjene šole. Oba sta se zahvalila med drugim posebno slavnemu deželnemu odboru za znatno podporo. Gosp. učitelj Medič se je zahvalil tudi gospodoma okr. glavarju in okr. nadzorniku za njun tožadveni dolgoletni trud, na kar se je striktnim živio klicem na presvitlega cesarja končala za Gabrovico toli pomembna otvoritvena slavnost, ki bode Gabrovčanom gotovo ostala v trajnem in prijetnem spominu.

Dopisi.

Št. Andrež. — „Kat. slov. izobr. društvo „Naš Dom“ s tel. odsekom „Orel“ je imelo v nedeljo, 8. t. m. svoj III. redni občni zbor, na katerem sta poročala sledeči: tajnik g. Josip Devetak, o delovanju društva v preteklem letu; g. Josip Markočič, o denarnem stanju društva. Nadalje so še poročali gg.: Benedikt Lutman; Iv. Pavletič. Preč. g. kurat Josip Kosovel, je v kratkem govoru naslikal delovanje društva ter vspodbujal člane k novemu delu. Odbor je sledeči: preds. g. Bened. Lutman h. št. 162, podpreds. g. Jožef Lutman h. št. 258, tajnik g. Josip Devetak h. št. 257, taj. namestnik g. Avgust Tabaj h. št. 147, blagajnik g. Jožef Markočič h. št. 291, blag. namest. g. Ambrož Mučič h. št. 29, knjižničar g. Jožef Nanut h. št. 78.

V telovadni odsek so bili izvoljeni gg.: načelnik br. Ivan Pavletič, podnač. br. Josip Paškulin, rezbar. Le krepko naprej! Nazdar!

Eriž pri Sežani. (Požar.) — V torek zvečer je požar upepelil hlev posestnika g. Macarola Ivana. Hlev je bil

ne rečem, tu bi morala biti knjiga strogo pragmatična, a narodu tega ni treba in take podrobnosti se tudi zelo rade poizgubijo iz spomina. Dovolj, da ve vsak srednje izobražen človek glavne dogodke iz zgodovine svojega rodu. Z malenkostmi se knjiga ne prikupi nikomur. Dve želji imam še na tem mestu: naj bi kmalu prišli še drugi zvezki in naj bi ljudstvo z veseljem prebiral, kaj in kako so živeli naši pradedje.

4. Slovenske legende. Pokojni A. Medved je pred svojo smrtjo zbral še šopek slovenskih legend, katerih nekatere so res krasne po jeziku in vsebini. Na narodne legende se je oziral na vsak način premalo. Sprejel pa je v zbirko nekatere, ki so sicer po jeziku slovenske, a po vsebini so nam tuje. N. pr. „Kazen nesprave“, „Dar sprave“, „Vital“ itd. Naše znane legende so n. pr.: „Zlomljena podkva“, „Znamenje dežja“, „Trepelika“, „Živopisec in Marija“, „Turki na Slevici“, „Simbarska gora“, „Zaklad“ itd. itd. Knjigo je ilustriral, včasih ne prav srečno, znani ilustrator A. Koželj. Vkljub tem malim napakam bodo legende vsaki naši hiši dobrodošle. Vsak naj čita tiste, ki mu bolj ugajajo, saj ni treba, da bi moral vse. Vsakemu svoje in vsi bomo zadovoljni. — O „koleledarju“ itd. se je že tolikokrat govorilo, da se mi ne zdi več vredno, da bi o tem zopet obširneje razpravljali. d. b.

velik in skoro na novo zidan. Zgorelo je obilo krme. Živino so še pravočasno izgnali. Požar je bil velik in zaradi velikega vetra se je, bilo bati še druge nesreče. Škode je 4000 K.

Politični pregled.

Naš notranji politični položaj.

Z novim ministerstvom ni nobena parlamentarna stranka zadovoljna razven nemških krščanskih socialcev in morebiti Poljakov. Posebno se repenčijo svobodomiselní Nemci in nemški nacionalci proti novemu ministerstvu, čeprav sedijo v njem razven dveh Poljakov in enega Čeha sami Nemci. Da je tako repenčenje le navidezno in zgolj hinavsko, razume se samoobsebi. Vendar se pa ne da tajiti, da je naš notranji politični položaj prej ko slej še vedno jako zamotan, posebno ker potrebuje nova vlada izdatno in zanesljivo državnozborsko večino, katere pa do danes še nima in se danes sploh ne ve, kje in kako jo bo dobila, in sicer za najnujnejše državne potrebe. Splošna je sodba, da sedanjemu Bienenrovemu ministerstvu ni prisojeno dolgo življenje in da se bode moralo že kmalu po Veliki noči umakniti drugemu ministerstvu, kateremu bo načeloval grof Thun, ki bode prihodnje dni imenovan za češkega namestnika, in sicer le za toliko časa, da dožene med Čehi in Nemci spravo.

Prva seja državne zbornice.

Na dnevnem redu 82. seje državne zbornice, ki se bo vršila v torek dne 17. t. m., je: 1. prvo čitanje vladne predloge glede državnega proračuna in finančnega zakona za l. 1911 in 2. razprava o vseh doslej še ne potrjenih državnozborskih volitev iz l. 1910.

Ogrski državni zbor.

Ogrska poslanska zbornica je v sredo vsprejela v tretjem čitanju avstro-ogrsko-srbsko trgovinsko pogodbo.

Domače in razne vesti.

Za župnega upravitelja v Čepovanu je imenovan preč. g. Valentin Pirc. dosedaj vikar na Oblakah.

Iz šolske službe. Profesor Albert Šubic na tuk. moškem učiteljskišću je pomaknjen v VII. činovni razred. Suplent Rudolf Lavrenčič na tuk. drž. gimnaziji je imenovan provizorično za glavnega učitelja na tuk. moškem učiteljskišću.

Stavbinski in inženirski izpit je napravil z dobrim uspehom g. Anton Hvala, ki je te dni vstopil v deželno službo.

Amannensis dunajske vseučiliške knjižnice je postal dr. Ivan Avgust Žibert.

Javni shodi zaradi ljudskega štetja. — V nedeljo 15. t. m. ob 4. uri po. bo javen shod pri Jos. Gorjancu na Kornju, pri Petru Bitežniku na Cingrofu, pri Lasiču v Kapucinski ulici in pri Petru Batiču pri Bajti, v ponedeljek zvečer ob 8. uri pa pri Al. Volcu poleg Živinskega trga in v gostilni Moser na Placuti. Predmet: Kako se je vesti Slovencem, ko bodo hodili po hišah magistratni revizorji radi ljud. štetja.

Razglas zahtevajoč ljudsko štetje. V sled odloka c. kr. namestništva z dne 9. januarja 1911, št. IX-384/13-10 se daje s tem splošno na znanje, da morejo hišni posestniki oziroma stanujoče stranke v mestnem okrožju Goriškem zadobiti naznanilnice za ljudsko štetje, ki bi jih utegnili še rabiti, razven pri mestnem magistratu tudi pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici med uradnimi urami. — C. kr. okr. glavarstvo.

Magistratovci na lovu! Pozor goriški Slovenci! — Danes se nam je od neke verodostojne strani v ulici Strazig sporočil sledeči slučaj laškega nasilstva: V tej ulici prebiva mala družina. Gospodar je Italijan, gospodinja Slovenka.

V popisovalno polo za ljudsko štetje se je gospodar vpisal za Laha, gospodinja za Slovenko, kar je pravilno. A čujte, kaj so naredili magistratovci! Popisovalno polo so prinesli nazaj in zahtevali, da se mora gospodinja vpisati za Italijanko, kajti, kar je mož, to je tudi žena. Kljub protestu žene so jo magistratovci sami vpisali za Italijanko s tem, da so napisali da je občevalni jezik dotičnice italijanski! Lah! so za eno Slovenko debelejši. Da bi jim pokvarilo želodec!

Slovenci in Slovenke pozor! — Sedaj hodijo po mestu od magistrata poslani komisarji baje, da bi revidirali pravilnost naznanilnic. Faktično je pa njih dobro izumljen namen, da bi popravili na zvit način pravilno izpolnjenislovenskiobčevalni jezik v nemškega ali italijanskega. V ulici Mattioli št. 37 stanuje znan Slovenec z družino. V odsotnosti moža zglasil se je magistratni komisar ter vprašal gospo, ali ne govori tudi nemško. Ona je nič slabega sluteč, vprašanje potrdila in nekoliko besed ž njim v nemščini spregovorila. To je zadostovalo, da je dotičnik vkljub protivenju gospe prečrtal slovenski občevalni jezik ter napisal nemškega, češ, saj gospa občuje v nemškem jeziku!

Ista nesramnost se je zgodila na v št. 11 stanujočem pismonošu Slovencu z mnogoštevilno družino. — Vsak Slovenec naj govori z dotičnimi komisarji tedaj samo izključno slovenski, sicer bo ves naš dosednji trud uničen. —

Slovensko politično društvo v Celovcu razpuščeno. Koroška deželna vlada je slovensko politično društvo razpustila. To je storila zato, ker je uvedlo to društvo ljudsko štetje po svojih zaupnikih v kontrolo uradnega štetja. To društvo je namreč uložilo mnogo pritožb zaradi nerednosti pri ljudskem štetju. Delovanje političnega društva je oviralo delovanje nemškega „Volksrata“, „Südmarke“ in „Schulvereina“, ki so nad vse krivično postopali pri popisovanju ljudstva. Na tisoče Slovencev so izkazali za Nemce. In ker so se dvignili opravičeni ugovori o strani političnega društva, je deželna vlada odredila razpust. To so baš turške razmere, ki vzbudijo skrajno ogorčenje pri vsakem pravicoljubu.

Na višku nasilnosti — V Špitalu na Koroškem so bili trije slovenski železniški uradniki kaznovani vsak na 20 K globe, ker so v popisovalni poli za ljudsko štetje navedli slovenščino kot občevalni jezik. A ne le to. Županstvo se je obrnilo brzojavno na železniško ravnateljstvo, da naj takoj premesti iz Špitala uradnike, ki so bili tako predrzni, da so povedali — kaj so! Hišni gospodarji onih treh uradnikov so jim takoj odpovedali stanovanja; po gostilnah in javnih lokalih jim ne strežejo, kolegi v uradu jih gledajo po strani. To je že višek nasilnosti, ki se godijo v intencijah barona Bienenrova. Njegovo spravno razpoloženje z Jugoslavlani je le lim, na katerega naj bi se naši poslanci vsedli. Nikdar!

Ljudsko štetje v Pulj. — Politična oblast v Pulji je ustavilo za mesto Pulj ljudsko štetje, ker se je posluževal tamnošnji magistrat nepostavnih sredstev za zvikišati število Italijanov. Tako je prav! A pri nas?!

„Soča“ in denarstvo. — Dne 18. novembra 1910 je izšel v Rimu odlok konzistorijske kongregacije glede sodelovanja duhovščine v gospodarskih upravah, ki zapoveduje duhovščini, da se sme baviti s posvetnimi posli samo ob določenih posebnih in izrednih prilikah ter s postavnim dovoljenjem. Toda v smislu tega odloka se sme s posebnim dovoljenjem Svete Apostolske Stolice duhovščina še vedno baviti s takimi posli. Tako dovoljenje je vdobil že krški

škof dr. Mahnič, ki je bil tozadevno v Rimu. Njegova duhovščina sme tudi nadalje zavzemati odločilna mesta v denarnih zavodih. In prav tako dovoljenje, upajmo, da bodeta dobila za svojo duhovščino tudi naš knezonadškof in knezoškof ljubljanski. To pa ni „Sočinim“ patronom in posebno njenemu lastniku prav nič všeč in prav raditega je zagledal v zadnji številki „Soče“ beli dan uvodnik, ki se s to zadevo po svoje bavi ter odlok konzistorijske kongregacije po svoje tolmači. V sredi članka so se začele „Sočinim“ patronom cediti sline po „Centralni posojilnici“ in čujte! — tudi po „Montu“. „Na „Montu“ mora odstopiti ves kuratorij z nadškofovm vred“, piše „Soča“. No, kaj pa potem? Potem ne bi kazalo „Montu“ nič drugega nego da prideta v kuratorij A. Gabršček in Rudolf Konjedic. Pod vodstvom A. Gabrščeka se je namreč „Trgovska zadruga“ tako razcvitala, da je konečno skoraj popolnoma ocvetela, dočim je pod vodstvom Rudolfa Konjedica „Mizarska zadruga“ dosegla vrhunec svojega razvitka v konkurzu.

Ko bi bila ta dva junaka enkrat v kuratoriju „Monta“, bi se pravila „Montova“ lahko tako predrugačila, da bi začele igrati na „Montu“ važno ulogo tudi menjice in pa osebni kredit, vsled česar bi se dovolil A. Gabrščeku po potrebi tudi odprti kredit za 1.000.000 K. Pa še nekaj! Pravni konzulent na „Montu“ ie sedaj dr. Pavletič. Ta bi pa kot klerikalec težko izhajal z A. Gabrščekom in z Rudolfom Konjedicem. Ker pravijo, da je nehal biti pravnim konzulentom pri „Trg-obrtni zadrugi“ dr. Treo, potem bi postal lahko ta pravni konzulent na „Montu“. Take premembe na „Montu“ bi potem odgovarjale smislu in namenu odloka konzistorijalne kongregacije — kaj ne, „Soča“?!

Poziv „Soči“! — „Soča“ je upala, da ji članek „Izprijevalci našega ljudstva“ prinese kaj več strankarskih koristi in se ni nadjala, da ji mi postrežemo z enakim in podobnim slučajem iz njene stranke ter jo opozorimo na njeno že naddesetletno pisavo, s katero je provzročila v deželi več pohujšanja, kakor bi ga moglo še toliko enakih posameznih slučajev. Rekli smo tudi, da vse njeno obešanje na veliki zvon in izkoriščanje prestopka enega priprostega vaškega našega somišljenika ima glavni namen, odvrniti pozornost javnosti od velekritičnega stanja liberalne gospodarske politike. O tem pa in o svoji pohujšljivi pisavi „Soča“ molči, niti besedice ne najde vsaj v lastno ohrambo. Obeša se le ob v „Gorici“ očitana liberalna slučaja in nas pozivlja, naj ji povemo, kdaj sta se pripetila in kako se dotičnika imenujeta! Tako? Smešno zahtevanje! Mi naj ji pravimo, kar ji je stalo tako blizu života, o čemer je bila svoječasno mnogo natančneje informirana!! Seveda je takrat vse previdno zamolčala, dočim smo mi o prestopku našega somišljenika lojalno sporočili. „Soča“ moramo spomniti, da smo jo mi že danes teden (torej prej nego ona nas) pozvali, „naj vendar enkrat začne razkrivati tajnosti liberalnega gospodarskega šušmarstva“! Na ta naš poziv pa „Soča“ molči, in mi naj bi se odzvali njenemu poznejšemu pozivu!!

Slov. avijatika E. Rusjana smrt in pogreb. — Iz srbskih listov posnemljemo: Rusjan je prišel v Belgrad pred pravoslavnimi božičnimi prazniki, ki so bili dne 7. in 8. t. m. Nameraval je prirediti letalne poskuse na oba praznika. Priprave so se vršile gladko. Samo vreme ni bilo ugodno za avijatske poskuse. Zrak je bil zadnje dneve zelo nemiren, tako da je moral biti polet dvakrat odložen. Sicer se je znalo, da Banjica, kjer bi se bil imel vršiti polet, ni bila pripravna zato, ker je bila precej odprta. Ruski avijatik Masljukov je bil preko enega meseca v Belemgradu a se ni upal dvigniti v zrak. Tudi Rusjan je v nedeljo, ko je čakalo na tisoče ljudstva, pomišljal, da bi se

dvignil, ker je bilo precej nemirno. Kljub temu je poskusil polet, ki se je slajno posrečil. V ponedeljek bi se bil imel vršiti polet pred beligradsko garnizijo. Veter je ob 11. uri predpoldne ko bi se imel polet vršiti, pihal še hujši kakor prejšnji dan. Splošno se je Rusjanu odsvetovalo, naj ne poizkusi poleta, a on se ni dal pregovoriti ter je poskušal boj z zrakom.

Bilo je ravno 11 predpoludne, ko je bil motor pripravljen. Monoplan je letel le inalo časa po tleh, potem se je dvignil v precej navpični smeri. Aparat je letel z veliko sigurnostjo proti Topčiderju. Ko je prišel do tam, se je hotel obrniti. Močan piš vetra je vdaril po strani proti aparatu in zlomil eno krilo, letalo se je obrnilo in zletelo z bliskovo hitrostjo z vjedom vred na tla. Videlo se je le od daleč, kako se je Rusjan prijel za glavo, ko je videl, da je izgubljen. Trenutek pozneje je ležal letalnik razbit na tleh. Strašen vsklik se je izvil vsem pri poletu navzočim, ki so takoj leteli na mesto nesreče. — Pogled je bil strašen. Rusjan je ležal z zlomljenim tlnikom v svoji krvi. Še je plapolal šibek ostanek življenja v njem. Vendar je vsem, ki so videli blede lice, bilo jasno, da ga je obsenčevala smrtna bledota. Rusjan je ležal v globoki nezavesti, iz katere se ni več vzbudil. Komaj deset minut je trajal smrtni boj, potem ga je odrešila smrt. Okoli stoječi so se odkrili in opravili tiho molitev. Utis je bil najstrašnejši na Rusjanovega tovariša Merčepa. Kakor omamljen je stal poleg trupla zvestega tovariša, ne da bi bil zmožen misliti ali kaj storiti. Šele ko so ga prijatelji opozorili, se je spomnil, da je brzojavil v Zagreb. Brzojavka, katero je Merčep poslal svojem je glasila:

„Živim, ali hotel bi, da sem mrtev, mesto Rusjana. Rusjan je danes ponesrečil v boju z zrakom. Vse ljudstvo žaluje. Pogreb se bo vršil z vojaškimi častmi!“

V sredo predpoludne se je na občinske stroške vršil pogreb. Beligradski trgovci so sklenili, da postavijo aviatiku nagrobni spomenik.

Radodarni doneski za družino ponesrečenega Rusjana. — V Belgradu se nabirajo radodarni doneski za družino ponesrečenega zrakoplovca Rusjana. Kralj Peter je daroval 500 dinar v zlatu.

Kako moljeje vladni mlini. — Svoj čas smo objavili, da je osrednja vlada vsled potegovanja državnega poslanca Fona nakazala še 50.000 K prispevka za brezobrestna posojila. Dotično nakazilo je prišlo tudi res na goriško glavarstvo. Ko so pa vinogradniki šli po denar na davkarijo, se jim je tam povedalo, da nimajo še ukaza za izplačilo. Glavarstvo je sicer to poročalo v Trst, ali od tam so šele začeli preiskovati, kaj je na stvari. Za tako priprosto stvar, ki bi se bila dala očistiti mej glavarstvom in namesništvo telefoničnim potom, moral je poslanec Fon v Trstu posredovati. Nakazilo na davkarijo se je na čuden način zgubilo!

Sedaj je konečno zadeva rešena, ker je davkarija dobila potrebno nakazilo!

Komisija za uravnave Vipave je došla včeraj, 13. t. m., ob 9. uri, kakor je bilo določeno, v Miren, kjer jo je pričakoval g. župan z različnimi staršini. Ogledala si je tok Vipave od Mirna do Rupe in sprejela vse tozadnevne želje županstva v znanje in vpoštev pri izdelovanju podrobnih načrtov. Od tod je šla komisija v Bilje, kjer jo je gospod župan Saunig sprejel in kjer se je doseglo popolno sporazumljenje gledé vodine uravnave v tem županstvu. Nekaj pred poludnem je došla komisija v Renče, kjer si je ogledala v

društvu g. župana in podžupana Meslička najvažnejša dela, ki bi bila izvršiti v tem županstvu.

V Prvačini je pokazal g. župan Furlani glavne rane, katere prizadeva voda tamošnjemu kraju, ter sprejel ude komisije do dornberške meje, kjer sta pričakovala komisijo g. župan Bercé in podžupan Šinigoj, katera sta razložila komisiji glavne želje tamošnjega prebivalstva glede uravnave te reke, ki dela tu kakor drugod veliko škodo polju in travnikom v svojem področju.

Ker se je solnce po pregledu dornberškega rajona bližalo zatonu, ni mogla komisija nadaljevati svojega pregleda, marveč je sklenila, da se to izvrši v kratkem, in sicer v batujsko-selskem in kamenjskem okraju kakor tudi v Velikih Žabljah. Dan se naznani.

Prihodni teden prično inženirji izdelovati podrobne načrte. Priporočamo toliko županstvu kakor tudi Vipavcem vobče, da jim gredo po možnosti na roko ter da jih podpirajo v njihovem stremljenju.

Želji, izraženi v „Gorici“, glede pregleda reke v sovođenski županiji, se ugodi, ako se oglasi županstvo s tozadevno prošnjo pri deželnem stavbinskem uradu v Gorici

Argentinsko meso. — Včeraj predpoludne so prodajali na ribjem trgu argentinsko meso; do poldneva je bilo vseh v Gorico došlih 1000 kg prodanih. Ljudstvo se je kar trlo za to meso. Cena mu je bila po K 1.40 in K 1.70 kg. V Gradcu so pa prodajali argentinsko meso po K 1.20, K 1.40 in K 1.60 kg. Torej so imeli goriški mesarji lep dobiček, ako se še pomisli, da je prevoz iz Trsta v Gradec daljši in zato tudi dražji, nego iz Trsta v Gorico.

Samomor dijaka. — Včeraj popoldne je na gori „Kalvariji“ našel orožnik mrtvega mladeniča, ki je imel tri strele iz revolverja v telesu. Revolver je ležal pri njem. Dognalo se je, da je to dijak Jakob Kastenhuber, ki bi imel letos na tuk. realki maturirati. Usmrtil se je, ker mu je učenje delalo težko.

Nagla smrt. — Nagle smrti vsled kapi je umrl kovač Andrej Žigon, ki je dejal pri trdki Potočnik v ul. vojašnice.

Važna aretacija. — Tukajšnjemu orožništvu se je posrečilo izslediti tatu onih vreč pšenice, o katerih smo svoječasno poročali, da so bile poslone po železnici trdki Sicherle & Co., in ki so na neznan način izginile. Onih 7000 kg pšenici je imelo biti prevoženih iz južnega kolodvora v solkanski mlin, kamor pa niso nikdar dospeli. Pred par dnevi pa je po živahni preiskavi aretiralo orožništvo 45 letnega kmeta Franceta Gomišček iz Solkana, ki je na pritisk izpovedal, da je on dvignil onih 100 vreč pšenice na južnem kolodvoru ter jih je potem prodal v mlinu Jochmann v Ajdovščini, kjer je rekel, da je nakupil pšenico v Furlaniji. Gomišček se nahaja v preiskovalnem zaporu.

Deželna umobolnica se otvori koncem tega meseca. Poprej bo dovoljeno občinstvu, da si jo ogleda.

Odprti lekarni. Od 15. do 22. t. m. bodeta imeli ponočno službo lekarni: Pontoni-Liberi.

Iz Gorice sta pobegnila mesarski mojster Viljem Reich in njegova soproga. Dvojico zasledujejo oblasti radi goljufije.

Udom družbe sv. Mohorja na znanje. — Čas za vpisovanje v družbo sv. Mohorja se zaključuje dne 5. februarja t. l. Kdor se želi vpisati, naj stori to takoj. Naša želja je, da bi vsi stari udje ostali družbi zvesti in še novi pristopili. Število udov naj bi se tudi letos povečalo.

Požar v št. Petru. — V nedeljo ponoči ob 11. uri je nastal ogenj v hiši Ivana Podpečan št. 264, ki je uničil celo poslopje in pohištvo, kar ga je bilo v njem. Podpečan je stanoval do sedaj v Renčah in se je imel še le preseliti v omenjeno hišo, kamor je pohištvo prepeljal prav isti dan, namreč v nedeljo. Omeniti je, da je pred enim letom ravno istemu Podpečanu v Renčah zgorela štala.

Vipavska železnica je napravila na več krajih, kjer se križa nje tir z okrajnimi cestami, zapornice. Teh zapornic pa ne zapirajo, kakor bi bilo pričakovati. Čakajo namreč na neke napise, ki pridejo še zraven zapornic. Take oslarije pač še misliti ni mogoče. Zatvornice so tu, a ker ni napisov, se ne zapirajo. Kdaj pridejo oni napisi, se ne ve. S tem se lahko zgodijo največje nesreče. Kajti do sedaj so ljudje vedno pazili, da li prihaja kak vlak. Sedaj pa, ko vidi voznik zatvornice, si misli, da ja bodo spuščene dol, ko ima priti kak vlak, ter brezbrizno vozi čez tir. A ravno v trenutku, ko je na prog, ga lahko preseneči vlak — in nesreča je tu. Merodajni činitelji ganite se, da ne bode prepozno! Diakocepljenje v tolmačenju predpisov tu ni na mestu!

Sv. misijon bodo imeli na Drežnici in sicer se začne dne 14. t. m. — V Volčah prične sv. misijon prihodnji teden. Na obeh krajih ga bodo vodili č. oo. lazaristi iz Celja oziroma iz Ljubljane.

Padel je po stopnicah v Mirnu in sicer na sv. večer okoli polunoči potem ko se ga je še precej nalezal Martin Podgornik. Padel pa je tako nesrečno, da je umrl v bolnišnici na novega leta dan, ne da bi prišel k zavesti. Pijte malo, da ne padete po stopnicah!

Nogo si je zlomila v Batujah deklica, katero je pahnil s hodnika deček. Zdravi se v goriški bolnišnici.

Spet pljanec ponesrečil. V Hudažužni je pil v neki gostilni kmet iz Nemškega Ruta toliko časa, da so mu noge odpovedale službo. Če pa noge ne opravljajo svoje službe, mora ali moč sedeti ali pa se valiti nizdolu. V našem slučaju pa se je moč valil nizdolu po stopnicah toliko časa, dokler se je ubil. — Ljudje božji, pijte le toliko, da si vsaj pamet obvarite!

Obesil se je v Komnu 40-letni France Kovačič krojač. Pil ga je tako, da sta ga vino in žganje spravila v zanjko.

Zmrznil je blizu Vrsnega na Kobariškem 11-letni deček Jožef Medved iz Krna. Padel je najbrže na praznik sv. Štefana v mal prepad tako nesrečno, da ni mogel dalje. Ostati je moral čez noč na mrazu. Drugi dan so ga našli sicer še živega, a vsega premrznjenega tako, da je kmalu potem umrl.

Zimski šport. Uradno poročilo dne 14. jan. 1911: Bohinj: Temperatura: —15 Celz. vreme: jasno. Sankališče: prav dobro. S sanmi: prav dobro. S skiji: povsod. — Bled: Temperatura: —8 Celz. Vreme: jasno. Sankališče: prav dobro. S sanmi: prav dobro. S skiji: povsod.

Jutri v nedeljo vozita športna vlaka št. 112 in 111.

Zimski šport v Bohinju! Z nekako negotovostjo se je zrla na letošnjo zimsko sezono v Bohinju. Pretečeno nedeljo pa se je izvršila nad vse pričakovanje dobra otvoritev. Izkazalo se je, da so pomisleki gotovih nasprotnikov Bohinja popolnoma neosnovani. Dočim je bilo drugod, kakor n. pr. v Ljubljani ta dan zelo južno vreme, je bil v Bohinju najkrasnejši zimski dan in popoldne ob treh se je čitalo v senci — 3. Športni vlak in brzovlak sta pripeljala

iz Trsta in Gorice mnogo odličnega občinstva. Na sankališču ter poleg njega je vladalo najživahnejše življenje in najizbornejša zabava. Izurjeni sankarji, med katerimi je bilo zlasti mnogo častnikov iz Primorja, se niso izkazali le za navdušene prijatelje tega športa temveč so s svojimi bravurami marsikaterega novince navdušili za ta šport. Poleg teh pa so smučarji, tako začetniki kakor izvežbani, s svojo žilavostjo in s svojo drznostjo vzbujali deloma občudovanje, pri zaprekah pa včasih tudi precej smeha. Vse se je vračalo v najboljsem razpoloženju domov. Med nedeljskimi gosti se je opazilo poleg drugih tudi podpravnatelja državnih železnic v Trstu vladnega svetnika Aurednička z nekaterimi višjimi uradniki ravnotejstva v Trstu, ki se je jako pohvalno izrazil o prireditvi sankališča, podpredsednika državnega zbora državnega poslanca Josipa Pogačnika itd. To nedeljo bo v Bohinjski Bistrici še veliko več življenja, ker je že došlo mnogo vprašanj in naročil in bo tudi v hotelu „Triglav“ tako v soboto zvečer kakor v nedeljo čez dan svirala godba. Zato se smejo Bohinjci nadejati, da jih ta dan ne posetijo samo gostje iz Primorja temveč tudi iz Ljubljane in gorenjskih mest.

Nadvojvoda Rainer je praznoval v četrtek 84-letnico svojega rojstva.

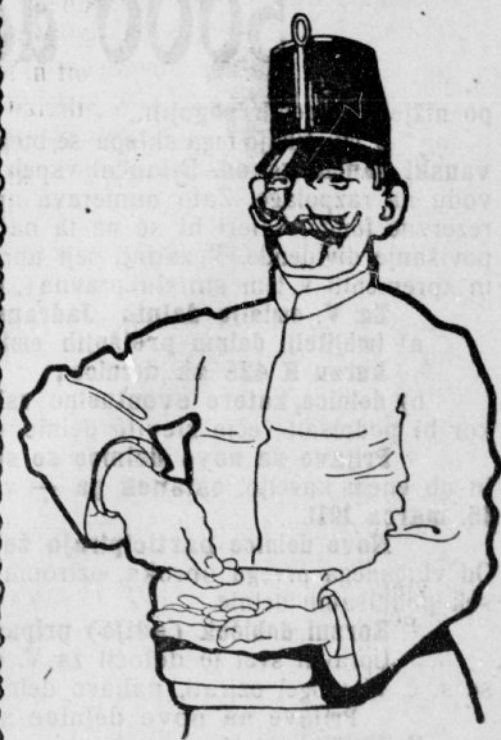
Sin umoril očeta. — V Tinjanu pri Pazinu je pred par dnevi umoril nezakonski sin Jurij svojega očeta Blaža Prelac. Prišel je namreč ponoči v očetovo spalnico ter sprožil na očeta tri strele iz revolverja. Vzrok umora je bil ta, da je izročil Prelac svoje premo-

Tvrdka Teod. Hribar
v Gorici

sprejme v službo s 1. marcom

trgovskega pomočnika

ki je večš poleg slovenskega tudi italijanskega in nemškega jezika.

Damo Vam
Vaš denar nazaj

ako nebi pri poskusu

NOVE
voljne jedilne masti

Ceres

bili naravnost očarani.

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

— edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek. —

v korist
obmejnim slovincem.

ženje svojim vnukom mesto morilcu, ki je bil pokojnikov nezakonski sin. Morilec se je predstavil sodnji v Pazinu.

Nova hrvaška banka v Istri. — 15. t. m. prične delovati v Pulju hrvaško „Kreditno in eskomptno društvo, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“.

Eksplodija na vojni ladiji. Pri ogledanju vžigalca 10 cm topa na vojni ladiji „Radecki“ je en vžigalec eksplodiral in ubil enega moža. Vzrok eksplozije je še neznan, zdi se pa, da se je eksplozija pripetila vsled neprevidne manipulacije.

Umrli je na Hvaru naravoslovec Gregor Bučič v starosti 82 let. Pokojnik je bil častni doktor filozofije graškega vseučilišča in od leta 1858 dopisnik c. kr. centralnega zavoda za meteorologijo in geodinamiko.

Potni listi za Srbijo so popolnoma odpravljeni tako, da potnikom, ki gredo v Srbijo ali iz nje v Avstrijo, ni potreba nikakih potnih izkazil več.

Jadranska banka v Trstu. Kakor smo že poročali, povišuje Jadrska banka delniško glavnico od K 4.000.000 na K 6.000.000. Opozorjamo, da se je ravno kar pričela tozadevna subskripcija, za katero konča rok dne 15. februarja t. l. Natančni pogoji nove emisije so navedeni v današnjem inseratu, katerega priporočamo pozornosti naših kapitalistiških krogov.

Umrli so v Gorici od 1. do 9. t. m. in sicer na domu: Dreier Katerina, Guglielmi Ana, Belli Terezija, Mermolja

Kamila, Stecher Boštjan, Sosson Alojzija, Nardini Frančiška, Schwendtner Marija, Šolska sestra v „Notre Dame“, Brumat Marij, Bressan Anton, Gaier Liza, Zitter Jolanda, Visinovich Ivan, Stua Alojzij, Furlani Ivan.

V bolnišnici usmiljenih bratov: Podgornik Martin iz Lokovca v 70. letu, Simčič Jakob iz Biljane v 14. letu, Prešeren Frančišek iz Gorice v 34. letu, Mrevlje Josip iz Sv. Križa v 36. letu, Erzetič Ivan iz Vrhovelj v 26. letu.

V ženski bolnišnici: Kralj Marija iz Loma v 53 letu in Braida Marija iz Gorice v 10. mesecu.

V vojaški bolnišnici ni v tem času nikdo umrl.

Drobfinice.

Dunajski mesarji za argentinsko meso. — Dunajski mesarji so sprejeli resolucijo, s katero zahtevajo neomejeno dovažanje argentinskega mesa, tako da bi vsaj vsakih deset dni prišel en parobrod v tržaško luko.

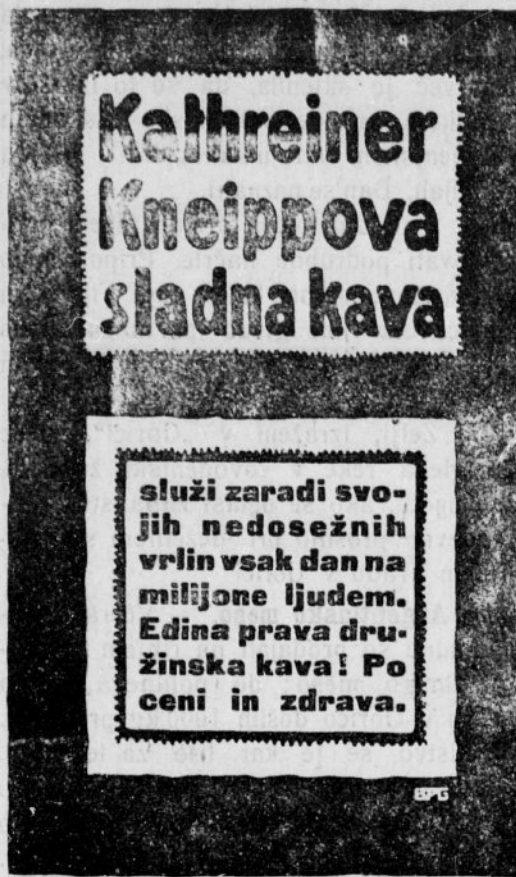
Polmilijska tatvina. — V Nagy-Körösu je ukradel nekdo iz občinske Wertheimerce pol milijona.

Kovčeg z dinamitom. Na postaji Wilten na Tirolskem so prodajali nezročljive pošiljke. Med temi se je nahajal tudi kovčeg, v katerem je bilo polno dinamita. Pošiljatelj do sedaj niso izledili.

Hiša z dvoriščem in vrtom v Solkanu

Štev. 99/100 pri glavni cesti, pripravna za trgovino ali obrt se proda za K 25.000. Več se izve ravnotam.

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“.

Kalthreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Kemična čistilnica in barvalnica.

Marsikdo ne ve, da se nahaja v Gorici. Filialka kemične čistilnice in barvalnice

ALBIN BOEGANA iz Trsta,

kjer se pere, čisti in barva vsakovrstno blago, moške in ženske obleke, pregrinjala, kožuhovine itd. Izdeluje se na parno silo. Močenje sukna, pranje in kodranje peres. — Za barvanje se uporabljajo le take barve, ki so vstrajne in se dajo prati.

Cene zmerne. Za obila naročila se priporoča zastopnik

Anton Jug, Gledališka ulica št. 14.

BATJEL-u
GORICA, Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo poštne prosto. Najnovejši acilni svetilke za gostilničarje in društva od 8 kron naprej.

V. emisija delnic „JADRANSKE BANKE“ v Trstu

VABILO NA SUBSKRIPCIO.

V preteklem letu je izvršil upravni svet „Jadranske banke“ v Trstu le deloma sklep občnega zbora z dne 14. marca 1909 s tem, da je izdal 2500 delnic à K 400 t. j. — K 1.000.000 nom. in povišal na ta način delniško glavnico našega zavoda na K 4.000.000. Tozadevna subskripcija je imela tak uspeh, da ni bilo niti mogoče zadovoljiti vseh subskribentov.

Razvoj poslov „Jadranske banke“ v preteklem letu je napotil upravni svet, da je sklenil v seji dne 28. decembra 1910, povišati v smislu pooblaščenja navedenega občnega zbora delniško glavnico za nadaljna dva milijona kron in izdati v to svrhu

5000 delnic à K 400 t. j. K 2.000.000 nom.

po nižje navedenih pogojih.

Z izvršitvijo tega sklepa se bo povišala delniška glavnica našega zavoda na K 6.000.000, tako da bo postala „Jadranska banka“ največji avstrijski jugoslovanski bančni zavod. Bilančni uspeh preteklega leta odgovarja percentualno uspehom prejšnjih let, vendar temu, da je bil četrti milijon šele od 1. junija 1910 zavodu na razpolago. Zato namerava upravni svet predlagati občnemu zboru izplačanje zopet iste, t. j. 6%-ne dividende za preteklo leto in dotirati z večjim zneskom rezervne fonde, kateri bi se na ta način, vpoštevaje ažijo nove emisije, kmalu podvojili. Tudi ni izključeno, da bo občni zbor z ozirom na bilančni rezultat, zahteval povišanje dividende. V zadnji seji upravnega sveta se je sklenilo tudi, zahtevati od vlade dovoljenje za nadaljno povišanje delniške glavnice do zneska K 12.000.000 in spremeni v tem smislu pravila „Jadranske banke“.

Za V. emisijo delnic „Jadranske banke“ v Trstu veljajo sledeči pogoji:

- Imetelji delnic prejšnjih emisij imajo pravico prvenstva (opcije) in sicer so upravičeni, zahtevati na podlagi vsakih 2 delnic 1 delnico nove emisije po kurzu K 425 za delnico;
- delnice, katere eventualno vsled neizvršitve opcijske pravice preostanejo, so na razpolago novim subskribentom in tudi imeteljem starih delnic, v kolikor bi podpisali večje število delnic, nego jim na podlagi opcije pripada, po kurzu K 445 za delnico.

Prijave za nove delnice se sprejemajo do 15. februarja 1911 in je treba vplačati za vsako podpisano delnico takoj pri subskripciji K 200 kot prvi obrok in ob enem kavcijo, ostanek pa — vpoštevajte svoječasno položeno kavcijo — po repartitiji delnic, katere izid se vsakemu subskribentu naznani najpozneje do 15. marca 1911.

Nove delnice participirajo že na dobičku za leto 1911 in za to morajo se vplačati 5%-ne obresti od nom. zneska od 1. januarja t. l. do dneva izplačila. Od vplačane prvega obroka, oziroma kavcije odobri banka subskribentom tudi 5%-ne obresti. Subskribentom je dovoljeno vplačati takoj pri subskripciji celi znesek podpisanih delnic.

Kurzni dobiček (ažijo) pripade, kakor že zgoraj omenjeno, po odbitku stroškov in pristojbin nove emisije, rezervnemu zakladu banke.

Upravni svet je določil za V. emisijo delnic skoraj isti kurz, kakor je veljal za IV. emisijo z namenom, da bi omogočil subskribentom, na katerih prijave se s. č. ni mogel ozirati, nabavo delnic pod ugodnimi pogoji in bi pridobil „Jadranski banki“ z določenjem nizkega kurza nadaljne interesente.

Prijave na nove delnice se sprejemajo:

V TRSTU: pri blagajni banke.

V OPATJI: pri blagajni banke.

V DUBROVNIKU: pri Hrvatski vjeresijski banki in njenih podružnicah v Šibeniku, Zadru in Spljetu, in pri Dubrovački trgovački banki.

NA DUNAJU: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moravu, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijalni banki.

V LJUBLJANI: pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Celovcu, Spljetu, Sarajevu in Gorici in pri Trgovsko-obrtni banki.

V PRAGI: pri Živnostenski banki pro Čechy a Moraru, pri Osrednji banki čeških hranilnic in Češki industrijalni banki.

V SPLJETU: pri Prvi pučki dalmatinski banki.

V SUŠAKU: pri banki i štedionici za Primorje in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

V ZAGREBU: pri Prvi hrvatski štedionici in njenih podružnicah v Varaždinu, Osjeku, Vel. Gorici, Sisku, Virovitici, Cirkvenici, Reki, Zemunu, Belovaru, Delnicah in Kraljevi.

Pri navedenih subskribentih mestih morajo se tudi deponirati stare delnice v svrhu izvršitve opcijske pravice.

Za slučaj, da javna subskripcija prekorači znesek nove emisije, pridržuje si upravni svet pravico repartitije delnic med subskribente.

Upravni svet „Jadranske banke“ v Trstu.

OPOMBA: „Jadranska banka“ pošlje vsakemu interesentu na zahtevo položnice avstrijske ali ograde poštne hranilnice, tako, da more slediti pošiljatev denarja brez vseh stroškov za subskribenta. V svrhu izvršitve opcijske pravice zadostuje predložiti samo plašče delnic delnice (brez kuponskih pol.)

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4½%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —